

דם וטיטום

(המשך מעמוד 7)

זה שבוע ניתן היה למיין את השב"רים — אם כי לא היה כל ביטחון בכך ששרשרת-הפיגועים פסקה.

מאזן הביניים:

● ממשלת-ישראל יצאה כמנצחת העיקרית. יוזמת-השלום של חוסיין וערפאת, שממשלת-ישראל רואה בה סכנה חמורה (מפני שהיא עלולה להביא לצורך להחזיר את השטחים הכבושים תמורת שלום), ספגה מכות קשות. התדמית של אש"ף כאירגון טרוריסטי — שיצירתה היא המטרה העיקרית של התעמולה הישראלית בעולם — התחזקה שוב. ערב נסיעתו של שימרון פרס לארצות-הברית הגיע הקו המילחמתי האנטי-ערבי לשיא חדש של פופולאריות.

● השלום הישראלי-מצרי נזוק קשה. מובארכ ירע עתה שהוא יושב על הרגע, וכי שוב אינו יכול להת-עלם מדעת הנוער והאינטלקטואלים, הרואים בשלום עם ישראל, בשעה שהמילחמה בין ישראל והעולם הערבי נמשכת במלוא עוזה, בגידה משפילה. ואילו כמה התכטאויות אומללות של

המלך חוסיין מנצח משה מדינת ישראל!

מובארכ חיזקו את אויבי השלום בישראל.

● יכולתו של ערפאת להמשיך במדיניות-שלום עיקבת נפגעה. גם בקרב דעת-הקהל האוהדת את ערפאת פחתה האהדה אליו, אחרי שלא גינה בצורה חותכת והדרמטית את הרצח של שלושת נוסעי-היאכטה בלארנקה ואת רצח הנכד חסר-הישע באוניה האיטלקית. אחרי זה, הגינו של "המעשה הפיראטי האמריקאי באוויר" לא נפל על אוזן קשובה.

● מבחינת אש"ף אירעה השבוע מפולת דיפלומטית: בוטלו הומנת ערפאת לנאום לפני עצרת האו"ם ופגישת שני חברי הוועד-הפועל של אש"ף עם שרי-החץ הברזילי.

● בטווח הארוך נזוק האינטרס הלאומי של ישראל יותר מכל, כי האינטרס הישראלי הוא המחייב את השלום. הפיגועים, גם כשהם עולים בקורבנות טראגיים, הם אירועים בני חלוף, ואילו הפסקת המירוץ אל המילחמה הבאה, על אלפי קורבנותיה, היא צו עליון.

● האינטרס האמריקאי נפגע קשה. המישטר הפרו-אמריקאי בתוניסיה התערער, המישטר הפרו-אמריקאי במצרים נפגע, וכן גם המישטר הפרו-אמריקאי בירדן. בכל רחבי המרחב התחזקו המגמות הדתיות-לאומניות, העלולות להשליך את העולם הערבי ואת ישראל גם יחד לתוך התהום של חומייניזם רצחני.

רק אנשים אוסטימיים יכלו לקוות השבוע כי מערבולת-הטירוף תיעצר, וכי הצדדים יחזרו לטפל בתהליך העדין של יוזמת-השלום — אשר חולשתו נחשפה בשבועות אלה בכל מערומיו. די בהתקפת-אמוק של גוף זעיר כמו זה של אבו אל-עבאס, או של חייל מצרי אחד בסיני, כדי להשתיק בעולם הערבי ובישראל את הקולות הרלים של השלום, ולהטיל את המרחב כולו להיסטריה של שינאה ותאוות-ינקם.

אדם, העומד בראש קינצרון כמו "בנק-הפועלים", לא ישמש בלי דר למתן שוחד. בלומנטל ירע יפה כי המתווך הראשי בעיס-קות-נישק עלולות היה ונתר שלמה זבלודוביץ.

● במישטרה נגבתה, כנראה, גם עדות מעורר-הדיון גיל ליינר (איש אמפ"ל), שהיה קשור בדרך זו או אחרת בפרשת עיסקת גרנית. הדיועה לשימצה כי בנק-הפועלים, שבה הפסיד הבנק, בגלל מעשיו של לוינסון לטובת חב-רתו הפרטית יו-אס-אי, כשני מיליון דולר. ליינר היה חבר מועצת-המנהל לים בגרנית מטעם אמפ"ל. הוא הועסק באמפ"ל כעורך-דיון שכיר והיה גם סמנכ"ל אמפ"ל תעשיות.

● ולבר מחים ברגשטיין, המעדיף, כאמור, להישאר בינתיים בלונדון, יש למישטרה עוד בעיה בתיק: פרק לטיות-המדינה עדיין לא גישה בקשה לשלטונות בשווייץ לחקור-דין, כלור מר לקבלת הראיות החסויות הנמצאות בבנק-הפועלים בציריך, בעיקר אצל המנהל ולטר סימונסון, שסיפר לגיורא ("ג'ור") גיזת, יו"ר ההנהלה של הבנק, על מעלליו של לוינסון בינואר 1984, ומאו החל כדור-השגל להתגלגל (הער) לם הזה 11.1.84 ואילך). עד להת-אברותו של הבנקאי.

● "בנק-הפועלים" בציריך מי צויות קרוב לוודאי לא רק ראיות נגד לוינסון וברגשטיין, אלא גם על אחרים, ובהם אנשי קש, שנכמל עם מקורבי לוינסון היותר אינטימיים.

ההוראה (ראה גלופה) ניתנה על-ידי חיים ברגשטיין, בהסתמכו על אישור מתאים מאת שלמה זבלודוביץ, סוכן סלגד הקשיש, תושב קיסריה — סוחר-נישק ותיק ועתיר נסיון וקשרים בעולם.

● משה צפרירי: היה נציג בנק-הפועלים בבריטניה. גם הוא נחקר בפרשת חלוקת העמלות מטעם סלגד. הוא לא ירע למי הכסף מיועד.

● מיכה סימיון: היה מנהל סניף בנק-הפועלים בניו-יורק. הועברו אליו הוראות בטלסם מציריך למסור 150 אלף דולר כמומנים לידיהם של לוינסון וברגשטיין. עד היום לא פיע-נחו את התעלומה: איזה שימוש נעשה בכסף זה בארצות-הברית על-ידי הצמד.

● נפתלי בלומנטל ושלמה זבלודוביץ: לפני שנחקרו פקדי הבנק הבכירים זימנה אליה המישטרה את סוחר-הנישק שלמה זבלודוביץ ואת שניים לחוקריהם, כפי שסיפרו אחר-כך למקורביהם, היו תמומות ביניהם, וזהות בלומנטל היה לפרשנו של לוינ-סון המת.

● הוא הסביר לחוקרי המיש-טרה מזה עשה, לדעתו, לוינסון בעמלות היפות שקיבל מלונ-דון, ובכך, לוינסון נצטרך לעמלה הראשונה שקיבל מ"סלגד". בסך 100 אלף דולר כדי, לשמן ולשי-חד"ר שויות באיראן.

● בכירים ב"בנק-הפועלים" דחו הסבר זה של בלומנטל. שום

(המשך מעמוד 9) כי יוסיף להיות יו"ר אמפ"ל בניו-יורק. למורת רוחם של בכירי הבנק, למיש-טרה הגיעו ידיעות וחומר חסוי כאילו ריינר, כמו אחרים, נהנה מחסדו של לוינסון, שהחיל לו מתנות כמומנים.

● לא ירוע אם המישטרה הכי פיקה לחקר את ריינר גם כי פרשה אחרת, שהסעירה את עובדי הבנק ואת צמרת הוועד-הפועל של ההסתדרות: פרשת רכישת בית בשביל גרושתו, תמר, ברחוב שיבטי ישראל 92 בנווה-הבית (ה"עולם הזה" 7.3.84). הדרך שבה בוצעה הרכישה עוררה השויות כבי-דים על עבירות פליליות על החוק, כאשר ריינר ניצל את מעמדו להשגת הטבות ניצל כיו"ר מועצת-המנהלים של "תעוש איזור פיתוח".

● אלי זמיר: הממונה על מטבע-חוץ בבנק-הפועלים. היה מנהל סניף הבנק בסיטי הלונדוני. על-פי הוראות לוינסון, הוציא כספים רבים לאירוח עיתונאים מישראל שהיו מקורבים ללוינסון. שעשש להשתקת מעשיו בעיתונאים, ואחרים.

● המישטרה חקרה אותו גם על עמלות שחילקה "סלגד", חברת-בת של "סולתם", יצרנית-הנישק מיוקנעם. "לחשבון הסודי של לוינסון בציריך הוזרמו פעמיים 100 אלף דולר (ביחד 200 אלף דולר) מסניף "בנק-הפועלים" בסיטי של לונדון בסוף כל אחת מהשנים 1978 ו-1979.

תת-ניצב גונן התיק תופח. אך באיטיות

סון, המצוי היום בלונדון. התיק הוא, למעשה, תיק לוינסון, אלא שאחרי מותו של האיש הוא כבר אינו בבחינת נחקר.

● התיק תופח, אך באיטיות. נוספות לו ראיות.

● לבר מיורי סלנט. שאותו חקרה המישטרה, נחקרו עוד אישים, וכניהם גם בכירים מבנק הפועלים.

● אפרים ריינר: יו"ר מועצת המנהלים של בנק הפועלים. המסיים את כהונתו בראשית החודש הבא, אם

דאגה חדשה ב"בנק-הפועלים"

סיפחו איתו. אומנם נוספו לאחרונה למועצת-המנהלים של אמפ"ל שני דירקטורים ישראלים, שלא נמנו עם תומכי לוינסון. אחד הוא משה אולניק, מקיבוץ רביבים, שהיה מנכ"ל משותף וממלא מקום יו"ר ההנהלה והדירקטוריון, אך איש זה אינו מוכר באומץ-ליבו. הוא גילה הססנות כאשר גיורא גיזת ("ג'ור") ביקש את תמיכתו במאבקו נגד לוינסון. אולניק מתקשה בקבלת החלטות.

הדירקטור השני בצמרת אמפ"ל הוא איש יותר מתאים: עורך-הדיון צבי אפרת, שהיה עוזר המנכ"ל, שעשה בשליחות יו"ר ההנהלה גיזת בסוף 1982 ובראשית 1983 נגבית עדות מולטר סימונסון, מנהל בנק הפועלים בציריך, שגילויו חשפו את מעשיו הפליליים של לוינסון, והפרשה התגלגלה ככדור-שגל עד להתאבדותו של הבנקאי.

אפרת הוא היום הממונה על היעוץ המיטטי הבין-לאומי של בנק-הפועלים.

איש-עסקים סופר, אני ירושלמי החברה היא אמריקאית

דאגה חדשה מדירה מנוחה מראשי בנק-הפועלים: גורם סמוי — כלשון המקורות — מוסיף לרכוש את מניות אמפ"ל בחבילות ומעורר חודה בצמרת הבנק. הרכישה נעשית בחו"ל. המקורות מסבירים שלא מן הנמנע כי הגורם הרוכש את המניות יוצא מן ההנחה — הפרשה מזכירה את דרכי הרצת המניות בידי יעקב לוינסון ואנשי-סודו — שהוא עשוי להתקרב לשליטה באמפ"ל, או להשפעה מירבית בחברה, או שהקונה מבקש להטריד את הבנק ואחר-כך להציע את מניות אמפ"ל שבדיו במחירים מופקעים וברווח רב.

המקורות נוקבים בשם של שניים כהגורם האנונימי: האחד הוא הירושלמי דויד סופר, מהבעלים של ירדן השקעות בע"מ ומלוונות הירדן. השני הוא לודביג ג'סלסון, דירקטור באמפ"ל ומבעלי המניות היותר נכבדים של חברה זאת.

לדיברי המקורות, מטרתו של הקונה היא גם לשמור על עמדת-כוח כנגד הבנק, כדי שהבנק יוסיף לתמוך באמפ"ל מצד אחד, ומן הצד האחר ימנע, או יבלום, חקירה בעיסקי החברה שהקים לוינסון, יו"ר-אס-אי ובמתרחש בתוככי אמפ"ל ובמעשי הדירקטורים, היודעים הרבה סודות על מעשי לוינסון.

ביקשתי לשמוע את תגובת דויד סופר. תחילה אמר: "איני יכול להגיב על כך, כי מדובר בסוד מיסחרי". אחרי שלחצתי בשאלותיי, הפליג סופר בשיבחי לודביג ג'סלסון: "חבר טוב שלי, חבר במועצת המנהלים של אמפ"ל, מגדולי הפילנתרופים בדרונו. אישיות מיוחדת במינה, יהודי חם בסביבות גיל השבעים. תורם הרבה לישראל".

לדיברי סופר הרחיב והגדיל ג'סלסון את האימפריה שלו, האחים פיליפ, שהתמזגה עם האחים סלומון, והחברה החדשה מוכרת היום בשם האחים פיליפ סלומון. יש להם בנק להשקעות וחברה למיסחר במיזרכים.

הדגיש סופר: "איני קונה את מניות אמפ"ל, כי אני תושב ירושלים ואסור לישראל לקנות מניות של אמפ"ל בישראל. החברה היא אמריקאית".

סופר לא הגיב על אפשרות של רכישת המניות בחו"ל בדרכים שונות בשביל גורם זה או אחר.

משמיעים אותנו, כי יודעים שאנו חברים טובים. אמנם מותר לחבר במועצת-המנהלים לרכוש מניות אמפ"ל, אך עליו לדווח על כך".

כלי-מישחק

בידי האמריקאים

מקורות חוסימו כי אפרים ריינר, יו"ר מועצת המנהלים של אמפ"ל המסיים את תפקידו כיו"ר מועצת המנהלים של בנק-הפועלים, הוא האישיות הפחות מתאימה להתמודד עם אילי-ההון האמריקאים, המאיישים את מועצת המנהלים של אמפ"ל מה גם שהוא נמנה עם מקורבי לוינסון, שהפליג בתמיכתו בו אחרי התאבדותו. הוא עלול להיות כלי-מישחק בידיהם, בן-ערובה ושבוי.

בכירים בבנק מבקרים את ביזבוזיו: על-פי הדגם שהותיר אחריו מורו ורבו לוינסון, מבלה ריינר שבועיים בחודש בישראל ושבועיים בחודש בניו-יורק. הוא ממריא במטוסים רק במחלקה ראשונה. בניו-יורק הוא מתגורר במלונות היותר מפוראים, העולים הון-עתיק.

בצמרת אמפ"ל נותר גרעין של בעלי מניות ודירקטורים, שניהלו עסקים מסועפים, פרטיים ועלומים, עם לוינסון. הם הרוויחו יפה מהקשרים